

Besøg www.byggefilm.dk

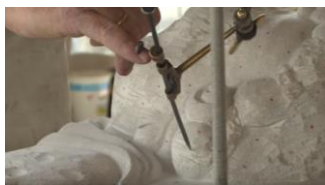

Klassisk Håndværk: Stenhugger

Stenhuggerfaget kendes fra tusinder af år gamle bygningsværker. I Danmark blev faget introduceret med kristendommens indførelse og de første stenkirker. Særligt fra 15-1600-tallet blev udenlandske stenhuggere hentet hertil, og deres arbejde finder vi på mange danske borgerhuse, palæer, slotte og herregårde, hvor granit og sandsten blev brugt til fundamenter, søjler, gesimsbånd og forskellige udsmykninger. Natursten var almindeligt anvendt i danske bygninger frem til 1940'erne.

Granit er et meget hårdt og stærkt materiale, mens sandsten er lidt blødere og nemmere at bearbejde. Sandsten er oftest anvendt til udsmykninger på bygningerne. Selvom sandsten har en mere åben struktur end granit, nedbrydes det kun langsomt af vind og vejr, og kan normalt holde flere hundrede år.

Stenhuggerens arbejde er i dag typisk knyttet til reparation og udskiftning af ødelagte dekorationer, samt gravstene og fritstående skulpturer – ofte i samarbejde med billedhuggeren. Der uddannes fortsat stenhuggere i Danmark. **Uddannelsen** varer ca. fire og et halvt år. Nogle unge, talentfulde stenhuggere rejser til Sydeuropa for at arbejde og videreudanne sig.

Eksempler på værktøjer (hammer, mejslers og punkterapparat)

Fotos: Anders Dylov, Chroma Film

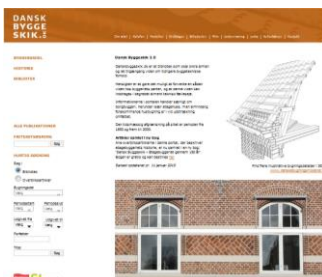

Fakta om metoden

I filmen ser vi, hvordan en nedbrudt sandstensfigur genskabes magen til den gamle. Er en del af figuren knækket af, så kan stenhuggeren sætte den på med metalbeslag og limankre. Hvis der kun er tale om forvitring i overfladen af sandstenen, så kan man foretage en kemisk konsolidering med kiselprodukter. Det er en specialopgave, som en stenkonservator kan vurdere og udføre. En stenhugger (eller stenkonservator) vil typisk gennemgå bygningen, opmåle og tegne sandstensdekorationerne, og derefter tage beslutning om der skal forstærkes, konsolideres eller nyhugges.

Filmene viser ikke, hvordan man arbejder med granit, der også er meget anvendt i den danske bygningskultur. Værktøjerne og metoderne til at bearbejde granit er stort set de samme, som anvendes til sandsten, men materialet er hårdere. Arbejdet med granit er derfor lidt mere langsommeligt og kræver ekstra tålmodighed.

Filmene kan ses på www.byggefilm.dk eller på www.youtube.com

Se også www.danskyggeskik.dk

Primære kilder til filmen:

Billedhugger
Daniel Hugo Olivares

Stenhuggermester
Stig Andersen

BYG-ERFA Blad 98 02 09

Center for Bygningsbevaring

Billedformat: HD-TV	Sprog: Dansk
Produceret: 2015-2016	Varighed: 09:46 minutter
Idé, research, optagelse, produktion og copyright	Niels Brondbjerg, Teknik & salg ApS Anders Dylov, Chroma Film ApS
Indtaling	Anders Laursen, journalist
Musik	Finn Markwardt / Mastermind Production ApS
Projektledelse	Graves Simonsen, Byggherreforeningen
Primær målgruppe	Bygningshåndværkere – uddannede eller under uddannelse